

[Niels Frederiksen.]

stemmelser og som Følge af Lensloven. Jeg kan ikke rigtig fatte, at man kan bruge saa stærke Betegnelser for Forholdene derude. Hvis man gaar Kolonierne igennem, er det indlysende, at man dør vil finde ikke faa Hjem, som er ude for store økonomiske Vanskeligheder, afstedkommet paa mange Maader; men man finder i disse Kolonier Tusinder af smukke, velindrettede og veldrevne Bedrifter og Boliger, hvori der findes Mennesker, som fører en Tilværelse, de ikke vilde bytte med Arbejderens for nogen Pris.

Jeg vil gerne sige til de ærede Medlemmer, der mener, at Virkningerne af den Lovgivning, vi hidtil har haft, og som vi hidtil har ført ud i Livet, skulde være af den Art, at den aldrig burde være foretaget, at det er en Undervurdering og en Fejlvurdering, baade af de menneskelige og de sociale Virkninger, man derigennem har opnaaet. Vi maa ikke glemme, at nu er der rejst Tusinder af selvstændige Bedrifter. Der er, som det ærede Medlem Hr. Olufson rigtigt gjorde opmærksom paa, ved disse Hjemts Rejsning i disse vanskelige Tider skabt Arbejde og Fortjeneste til endnu flere Tusinder af danske Familier, som ellers vilde have været uden Eksistensmuligheder indenfor dansk Erhvervsliv.

Ser man paa Resultaterne af denne Lovgivning og ser, at Lenslovens Indtægter for det offentlige er i Behold, alle Midler er vel anbragt, ingen Tab i nævneværdig Grad kan konstateres endnu, alle Midler ligger i Jordfonden til Anvendelse til fremtidige Fremstød i Retning af yderligere sund Udstykning, og samtidig staar der Tusinder og atter Tusinder af selvstændige Bedrifter som Arnesteder og som Virkepladser for dygtige Mennesker; saa forekommer det mig, at det er forkert at betegne denne Lovgivning som forfejlet. Hvor har vi andre Steder i dansk Lovgivning det Resultat, at vi efter en Sammenbrudstid som den, vi har oplevet, staar med det Resultat, at hvad vi har sat ind paa det Omraade, er i Behold i Dag?

Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Ulrich skal være lidt varsom med at tale om Elendighed og Fattigdom i Udstykningskolonierne. For hvad er det, der er sket med denne Lovgivning? Det er jo i Virkeligheden det, at Kolonierne har rejst sig paa Herregaardsmarkerne, der i Forvejen gav det Kulturbillede, at der stod et tomt Slot, Lensbesidderen boede ved Rivieraen, kom her til Landet og gik paa Jagt en 14 Dages Tid og brugte saa Godsets store Indtægter til at leve i Herlighed og Glæde i

fremmede Lande uden at gavne en dansk Borger dermed; og Forpagteren drev Avlsgaarden med en Forpagters Interesse i at faa det mest mulige ud af Arealen i Øjeblikket og levne saa lidt som muligt til sin Eftermand, samtidig med at han gav den mindst mulige Dagløn, mest til indført Arbejdskraft, med Arbejderkaserner og Polakkaserner ved Avlsgaarden, disse Kaserner, som populært betegnedes som Slaverihusene. Jeg mener ikke, vort Land har tabt ved, at dette Kulturbillede har ændret Karakter.

Men dernæst vil jeg gerne sige en Ting til angaaende den knusende Dom over Kolonibebyggelsen. Jeg kan paa hele Jordlovsudvalgets Vegne sige, at vi er Tilhængere af den spredte Udstykning. Det vil jo være en praktisk Umulighed at foretage en spredt Udstykning af et samlet Areal. Vi havde den Opgave at faa et samlet Jordstykke til Udstykning, og Kærnen i Spørgsmaalet var da det: Skulde vi af Hensyn til Vanskelighederne, udstykningsmæssigt set; ved den samlede Kolonibebyggelse sige til Herregaardene: I maa gerne beholde jeres Jord, eller skulde vi tage den Jord, der var Mulighed for at faa, og prøve paa at overvinde Vanskelighederne ved den samlede Bebyggelse?

Og dør kan jeg forsikre det ærede Medlem Hr. Ulrich, at vi var ikke et Øjeblik i Tvivl om, at vi skulde tage Jorden og prøve paa at udstykke den kolonimæssigt, for vi var klar over, at det trods alt var et vældigt socialt og økonomisk Fremskridt. Vi har ogsaa administrativt gennem Jordlovsudvalget søgt at sprede Udstykningen mest muligt, idet den i mangfoldige Tilfælde er foregaaet paa den Maade, at Lensbesidderne har faaet Lov til at ændre Jordafgivelsen saaledes, at vi kunde købe Arealer andre Steder; i andre Kommuner og i andre Landsdele og derved sprede Udstykningen ud mest muligt.

Jeg vil gerne rette det ærede Medlems Overdrivelse derhen, at det var ikke en Lovsang, jeg fremførte om Virkningerne af Loven af 4. Oktober 1919, men det var en Fremholdelse af Realiteter vedrørende denne Lovgivning mod det ærede Medlems ganske uberettigede Overdrivelse af de Resultaters Daarlighed, som han mente at kunne se i den Lovgivning. Det forekommer mig, at efter det foreliggende vil det blive overordentlig svært at faa det ærede Medlem til at se nøgternt og rigtigt paa Forholdene. Jeg har i hvert Fald gjort mit bedste.

Dernæst har jeg en Bemærkning at gøre til det ærede Medlem Hr. Holstein, der omtalte en af mig tidligere i dette Ting